

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY PATENTU TYMCZASOWEGO

109 050

Patent tymczasowy dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 14.07.78 (P: 208401)

Pierwszeństwo: _____

Int. Cl.³ C08L 83/04

Zgłoszenie ogłoszono: 02.07.79

Opis patentowy opublikowano: 31.01.1981

CZYTELNIA

Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Twórca wynalazku: Jeremi Maciejewski

Uprawniony z patentu tymczasowego: Instytut Chemii Przemysłowej,
Warszawa (Polska)

Sposób otrzymywania lepko-sprężystych kompozycji polisiloksanowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania lepko-sprężystych kompozycji polisiloksanowych, w skład których wchodzi polimery poli-alkilo(alkilo-arylo, chlorowco-alkilo) borosiloksanowe chemicznie plastyfikujące dodatki oraz pigmenty i wypełniacze. Kompozycje te stosowane są jako media lepko-sprężyste w urządzeniach pochłaniających energię mechaniczną, jako dodatki do elastomerów tłumiących drgania oraz jako szczeliwa przeciwwibracyjne.

Znane sposoby otrzymywania kompozycji polisiloksanowych z polskich opisów patentowych ze zgłoszenia P. 204427 i zgłoszenia P 198-004 wymagają stosowania substancji plastyfikujących takich jak oleje silikonowe, alkohole wielowodorotlenowe przy równoczesnej mechanicznej plastyfikacji kompozycji na walcach lub w mieszalnikach. Taki sposób postępowania w celu zmiany lepkości kompozycji jest bardzo uciążliwy i daje niepowtarzalne wyniki na skutek zastosowania plastyfikatorów fizycznych rozdzielających łańcuchy polimerów i tworzących otoczki wokół wypełniaczy i pigmentów.

Nieoczekiwanie stwierdzono, że opisanych niedogodności można uniknąć postępując sposobem według wynalazku dzięki zastosowaniu specjalnych plastyfikatorów chemicznych typu soli cynoorganicznych korzystnie oktenian cyny lub dwubutyldowalurylian cyny tworzących wiązania koordynacyjne z atomami boru wbudowanymi do cząsteczki polimeru borosiloksanowego. Plastyfikatory te pozwalają regulować ilości koordynacyjnych wiązań poprzecznych tworzących się między łańcuchami polimeru w trakcie jego syntezy, a ponadto spełniają rolę katalizatorów kondensacji wodorotlenku boru lub tlenku boru z polisiloksanodiolami.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do polialkilo(alkilo-arylo-chlorowcoalkilo) siloksanodiolu o lepkości od 10 do 50.000 cP dodaje się stale mieszając wypełniacze korzystnie krzemionkę koloidalną w ilości do 80% wagowych, pigmenty, korzystnie tlenki chromu w ilości do 40% wagowych ewentualnie inne znane dodatki, otrzymaną dyspersję ogrzewa się do temperatury niższej od 200°C i dodaje się plastyfikatory chemiczne, tworzące wiązania koordynacyjne z atomem boru, typu soli cynoorganicznych cyny dwu lub czterowartościowej w ilości do 50% wagowych w stosunku do polimeru. Otrzymaną dyspersję kondensuje się

w 0,001% do 20% wagowych kwasu borowego, lub związkami boru hydrolizującymi w środowisku reakcji z wydzielaniem kwasu borowego przez kontynuowanie ogrzewania pod próżnią poniżej 200 hPa w ciągu 5 do 10 godzin.

Stwierdzono, że prowadzenie procesu według wynalazku i zastosowanie chemicznej plastyfikacji umożliwia otrzymanie w sposób powtarzalny mediów lekko-sprężystych o ściśle określonym udziale własności lepkich i własności sprężystych bezpośrednio po zakończeniu ogrzewania przy czym zależnie od potrzeb gorącymi lub ostudzonymi kompozycjami napełnia się urządzenie pochłaniające energię wprowadza się je do elastomerów lub uszczelnia wibrujące elementy.

Przykład I. 100 g poli-dwumetylosiloksanodiolu o lepkości 50 cP miesza się z 1 g pięciotlenku chromu i 5 g krzemionki koloidalnej w mieszalniku łopowym ogrzewając w ciągu 1 godziny w 100°C. Do tej mieszaniny dodaje się 5 g dwubutylo-dwubutylo-dwulaurynianu cyny, miesza się 10 minut i dodaje 20 ml 20% roztworu tlenku boru w metanolu i kontynuuje ogrzewanie pod próżnią 20 hPa w temperaturze 150°C. Po 5 godzinach otrzymuje się lekko sprężystą kompozycję, którą napełnia się tłumniki drgań.

Przykład II. 100 g dwumetylopolisiloksanodiolu o lepkości 20.000 cP miesza się w mieszalniku łopowym z 5 g czerwieni żelazowej, mieszaninę ogrzewa się do 100°C, dodaje 1 g oktenianu cyny i po 5 minutach 10 ml 20% roztworu kwasu bornego w metanolu. Kontynuuje się ogrzewanie pod próżnią 20 hPa w temperaturze 130°C. Po 6 godzinach otrzymuje się lekko-sprężystą kompozycję, którą napełnia się pochłaniacze energii zderzeń stosowane w samochodach osobowych.

Przykład III. 100 g metylo-trójfluoropropilo-siloksanodiolu o lepkości 500 cP miesza się z 30 g krzemionki koloidalnej w temperaturze 120°C, dodaje się 5,0 g dwubutylo-maleinianu cyny i po 15 minutach 20 ml 20% roztworu tlenku boru w metanolu. Kompozycję miesza się jeszcze 6 godzin w 120°C pod próżnią 2 hPa i studzi się do temperatury pokojowej. Otrzymuje się twardy lekko-sprężysty kit odpowiedni do uszczelniania wibrujących elementów maszyn narażonych na działanie paliw i rozpuszczalników.

Przykład IV. 100 g metylo-fenilo-polisiloksanodiolu o lepkości 200 cP miesza się z 1 g pięciotlenku chromu i 5 g koloidalnej krzemionki i ogrzewa do temperatury 40°C, następnie dodaje się 1 g stearynianu glinu i po 15 minutach 20 ml boranu etylu. Po wymieszaniu przez 30 minut podnosi się temperaturę do 150°C i prowadzi kondensację przez 8 godzin pod próżnią 100 hPa. Po ostudzeniu otrzymuje się lekko-sprężystą kompozycję odpowiednią do napełniania organiczników ruchu suwnic i wind.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób otrzymywania lekko-sprężystych kompozycji polisiloksanowych, w skład których wchodzi polimera borosiloksanowe, pigmenty i napełniacze, z n a m i e n n y t y m, że do poli-alkilo(alkilo-arylo, chlorow-coalkilo)siloksanodiolu o lepkości od 50 cP do 50.000 cP wprowadza się napełniacze, pigmenty i inne znane dodatki, dysperguje się mieszaninę w znany sposób, dyspersję ogrzewa się do temperatury niższej od 200°C i dodaje plastyfikatory chemiczne tworzące wiązania koordynacyjne z atomem boru, typu soli cynoorganicznych, a następnie otrzymaną dyspersję kondensuje się z kwasem borowym lub związkami boru hydrolizującymi w środowisku reakcji z wydzielaniem kwasu borowego przez kontynuowanie ogrzewania pod próżnią poniżej 200 hPa w ciągu 5 do 10 godzin.

2. Sposób według zastrz. 1, z n a m i e n n y t y m, że wprowadza się do 0,001% do 20% wagowych kwasu borowego lub związków boru.

3. Sposób według zastrz. 1, z n a m i e n n y t y m, że wprowadza się sole cynoorganiczne cyny dwu lub czterowartościowej w ilości do 50% wagowych. Korzystnie oktenian cyny lub dwubutylo-dwulaurynian cyny.

4. Sposób według zastrz. 1, z n a m i e n n y t y m, że wprowadza się napełniacze w ilości do 80% korzystnie krzemionki koloidalne.

5. Sposób według zastrz. 1, z n a m i e n n y t y m, że wprowadza się pigmenty w ilości do 40% korzystnie tlenki chromu.